

Yargıtay 4. HD E.2024/733 K.2026/3941 (09.04.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

4. Hukuk Dairesi 2024/733 E. , 2026/3941 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ: Konya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi

SAYISI: 2023/25 92... /2456 Karar

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili ve davalılar vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin açığa alınana kadar olan süreçte ... Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümünde Bölüm Başkanı olarak görev yaptığını, hakkında yürütülen ceza soruşturmasına dayalı olarak davalı şirketin yayın sahibi olduğu ... Gazetesi'nde ve gazetenin internet sitesinde 06.09.2020 tarihinde yapılan haber ile müvekkilinin masumiyet karinesinin ihlal edildiğini, haberde kesin yargı oluşturacak şekilde isnatlarda bulunulduğunu, kısmen buzlanmış olan fotoğrafın müvekkiline ait olduğunun rahatlıkla tespit edilebileceğini, kişilik haklarının saldırıya uğradığını, basın ve ifade özgürlüğü sınırlarının aşıldığını belirterek 25.000,00 TL manevi tazminatın 06.09.2020 tarihinden işleyecek yasal faizi ile beraber davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsili, hukuka aykırılığın tespiti, haksız saldırının kınanması, kararın yayımlanmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalılar vekili cevap dilekçesinde; haberde davacının adının ve fotoğrafının açık şekilde yer almadığını, haberin görünür gerçeğe uygun olduğunu, adli soruşturmaya konu olan bir olayla ilgili kamuoyunu bilgilendirmek için dava konusu haberin yapıldığını, haberin basın özgürlüğü sınırları içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini belirterek davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava konusu haberin, hakkında kesinleşmiş bir ceza mahkumiyeti bulunmayan davacı hakkında kesin ifadeler içerdiği, öz ile biçim arasındaki dengenin bozulduğu, yayınlanan haberde davacıya ait fotoğrafın tamamen buzlanmadığı, habere konu şikayetin gerçekleştiği tarih ile haberin yapıldığı tarih arasında 6 ay gibi bir süre geçmiş olduğu, geçen süre göz önünde bulundurulduğunda haberin güncelliğini yitirmiş olduğu, ilgili haberde davacının iddialarına da yer verilmemiş olduğu, yargılamaya konu haber metninde yer alan ifadelerin basın özgürlüğü sınırlarını aşıp davacının kişilik haklarına saldırı boyutuna ulaştığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulü ile 15.000,00 TL manevi tazminatın 06.09.2020 tarihinden itibaren işleyecek olan yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline, dava konusu haberin hukuka aykırı olduğunun tespitine, kararın kesinleşmesi ile karar özetinin davalı şirkete ait gazete vasıtası ile ilan edilerek ilgili gazete nüshasının gönderilmesine dair işlem tesisine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili ve davalılar vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine; Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile dava konusu haberin davacının kişilik haklarına saldırı niteliğinde olduğu, hükmedilen manevi tazminat miktarının yerinde olduğu, yapılan haberin güncelliğini yitirmiş olduğu gözetilerek davacı hakkında yapılan haberin hukuka aykırı olduğunun tespitine karar verilmesinin hukuka uygun olduğu gerekçesi ile istinaf başvurularının esastan reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; dava konusu haberle masumiyet karinesinin ve müvekkilinin lekelenmeme hakkının ihlal edildiğini; olay tarihi, paranın satın alma gücü değerlendirildiğinde hükmedilen manevi tazminat miktarının az olduğunu, caydırıcı ve hakkaniyete uygun olmadığını, tam kabul kararı verilmesi gerekirken kısmen kabul kararının verilmesinin hukuka aykırı olduğunu belirtmiştir.

Davalılar vekili temyiz dilekçesinde; dava konusu haberde davacının adının geçmediğini, fotoğrafının mozaiklendiğini, haberin görünür gerçeğe uygun olduğunu, adli soruşturmaya konu olan bir olayla ilgili kamuoyunu bilgilendirmek için dava konusu haberin yapıldığını, davalı hakkında kamu görevinden çıkarma cezasının uygulandığını, hakkında ceza yargılamasının devam ettiğini, habere yönelik toplumsal ilgi ve kamu yararı bulunduğunu, hükmedilen manevi tazminat miktarının fahiş olduğunu, haberin hukuka uygun olduğunu buna rağmen hukuka aykırılığın tespitine dair kararın ilanına hükmedilmesinin de hatalı olduğunu belirtmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık; ... Gazetesinde ve gazetenin internet sitesinde 06.09.2020 tarihinde yapılan haber nedeniyle davacının kişilik haklarının saldırıya uğradığı iddiası ile manevi tazminat, hukuka aykırılığın tespiti, haksız saldırının kınanması ve kararın yayınlanması talebine ilişkindir.

1. Uyuşmazlığın çözümü açısından öncelikle konuyla ilgili kavram ve yasal düzenlemelerin irdelenmesinde yarar vardır.

Manevi zarar, kişilik değerlerinde oluşan objektif eksilmedir. Duyulan acı, çekilen ızdırıp manevi zarar değil, onun görüntüsü olarak ortaya çıkabilir. Acı ve elemin manevi zarar olarak nitelendirilmesi sonucu, tüzel kişileri ve bilinçsizleri; öte yandan, acılarını içlerinde gizleyenleri tazminat isteme haklarından yoksun bırakmamak için yasalar manevi tazminat verilebilecek bazı olguları özel olarak düzenlemiştir.

Türk Medeni Kanunu'nun 24. maddesinde;

"Hukuka aykırı olarak kişilik hakkına saldırılan kimse, hakimden, saldırıda bulunanlara karşı korunmasını isteyebilir.

Kişilik hakkı zedelenen kimsenin rızası, daha üstün nitelikte özel veya kamusal yarar ya da kanunun verdiği yetkinin kullanılması sebeplerinden biriyle haklı kılınmadıkça, kişilik haklarına yapılan her saldırı hukuka aykırıdır." düzenlemesi mevcuttur.

6098 sayılı TBK'nın "Kişilik hakkının zedelenmesi" başlıklı 58. maddesinde de;

"Kişilik hakkının zedelenmesinden zarar gören, uğradığı manevi zarara karşılık manevi tazminat adı altında bir miktar para ödenmesini isteyebilir.

Hâkim, bu tazminatın ödenmesi yerine, diğer bir giderim biçimi kararlaştırabilir veya bu tazminata ekleyebilir; özellikle saldırıyı kınayan bir karar verebilir ve bu kararın

yayımlanmasına hükmedebilir.” şeklinde düzenleme bulunmaktadır.

5187 sayılı Basın Kanunu’nun 3. maddesinde;

“Basın özgürdür. Bu özgürlük; bilgi edinme, yayma, eleştirme, yorumlama ve eser yaratma haklarını içerir.

Basın özgürlüğünün kullanılması ancak demokratik bir toplumun gereklerine uygun olarak; başkalarının şöhret ve haklarının, toplum sağlığının ve ahlâkının, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği ve toprak bütünlüğünün korunması, Devlet sırlarının açıklanmasının veya suç işlenmesinin önlenmesi, yargı gücünün otorite ve tarafsızlığının sağlanması amacıyla sınırlanabilir.” hükmü yer almaktadır.

Basın özgürlüğü, kişinin dünyada ve özellikle içinde yaşadığı toplumda meydana gelen ve toplumu ilgilendiren olay ve olgular hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamayı amaçlar.

Bunun gereği olarak basın; haber toplamak, fikir ve kanaatleri izleyerek bunları çözümlemek, yorumlamak, eleştirmek ve sonuçta kamuoyunu ilgilendiren konularda doğru ve gerçeğe uygun haber vermek hakkına sahip ve bununla görevlidir. Eş söyleyişle denetim, uyarma, eleştiri ve gerçekleri açıklama, basının doğal görevleridir.

Basının kamu görevi yapmasında göz önünde tutulan amaç ile kişilik haklarına verilen zarar arasında açık bir oransızlık varsa, yayının hukuka aykırı olduğu kabul edilmelidir. Objektiflikten ayrılmak, haber sınırını aşmak, genişletici ve yanlış yorumlarda bulunmak, gerçek dışı haber vermek, yersiz şekilde onur kırıcı sözler kullanmak, dürüstlük kurallarına aykırı davranmak, kişisel nedenlerle salt sansasyon için yayın yapmak hukuka aykırıdır.

Bu açıklamalardan sonra, denilebilir ki; basın özgürlüğünün kişilik haklarına üstün tutulabilmesi için haberin gerçeğe uygun olması, gerçeğe uygun yayının haber niteliği taşıması, gerçeğe uygun haberlerin verilmesinde nesnel (objektif) ölçütlere uyulması, haberin verilmiş biçimi yönünden öze biçim arasında ölçülülük bulunması gerekir. Bir yayının hukuka uygun olduğunun kabul edilebilmesi ancak açıklanan bütün bu koşulların birlikte varlığı hâlinde mümkündür. Yapılan bir yayın bu temel ilkelerden herhangi birine ters düşüyorsa hukuka aykırılık unsuru gerçekleşmiş olacaktır

Yayınlanmasında kamu yararı bulunan, gerçek ve güncel bir haberin veya eleştirinin, öze biçim arasında denge kurulmak suretiyle verildiği durumlarda manevi tazminat sorumluluğunun temel ögesi olan hukuka aykırılık gerçekleşmeyeceğinden basının sorumluluğu da söz konusu olamaz.

Basın objektif sınırlar içinde kalmak suretiyle olay ve konu ile ilgili olan, görünen, bilinen her şeyi araştırma, inceleme ve olayları o anda belirlenen biçimi ile değerlendirme, yayma ve yayınlama yetki ve sorumluluğuna sahip olmakla birlikte, haberin verilmesi sırasında öze biçim arasındaki dengenin bozulmaması gerekir.

Haberde gerekli, yararlı ve ilgili olmayan nitelemeler ve yorumlar yapıldığı, haberin içeriğine uygun düşmeyen, tahrik edici, kamuoyunda husumet ve kuşku yaratıcı, güveni zedeleyici bir üslubun kullanıldığı durumlarda, öze biçim arasındaki denge bozulmuş sayılır. Bu da hukuka aykırılığın varlığını kabule imkân sağlar.

Diğer bir anlatımla basın, olayları izleme, araştırma, değerlendirme, yayma ve böylece kişileri bilgilendirme, öğretme, aydınlatma, yönlendirme yetki ve sorumluluğuna sahiptir. Bunun içindir ki, basının yaptığı yayından dolayı hukuka aykırılık teşkil edecek olan eylemi, genel olaylardaki hukuka aykırı olan eylemden farklılıklar taşır. İşte bu farklılık ve ayrık durum gözetilerek yapılan yayının hukuka aykırılık veya uygunluk sınırı belirlenmelidir. Basın dışı bir olaydaki davranış biçiminin hukuka aykırılık oluşturduğunun kabul edildiği durumlarda, basın yoluyla yapılan bir yayındaki olay hukuka aykırılık oluşturmayabilir.

Basının bu nedenle ayrı bir konumu bulunmaktadır.

Tüm bu açıklamalar ve yasal düzenlemeler ile birlikte somut olay incelendiğinde; davalı hakkında yürütülen ceza soruşturmasında yer alan bilgi ve delillere göre dava konusu haberin kaleme alındığı, haberin görünür gerçeğe uygun olduğu, gazetecilik tekniği gereğince çarpıcı başlık kullanılmasının haberi hukuka aykırı hale getirmeyeceği, özle biçim arasındaki dengenin bozulmadığı, yapılmasında kamu yararı bulunduğu, basın özgürlüğü sınırlarının aşılmadığı, kişilik haklarına saldırı olmadığı bu nedenle davanın tümünden reddine karar verilmesi gerekirken istemin kısmen kabulüne karar verilmiş olması usul ve yasaya uygun düşmediğinden İlk Derece Mahkemesi kararının bozulması gerekmektedir.

2.Bozma neden ve şekline göre davacı vekilinin temyiz itirazının incelenmesine gerek görülmemiştir.

VI. KARAR

1. Değerlendirme bölümünün (1) numaralı bendinde açıklanan sebeplerle davalılar vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA,

2. İlk Derece Mahkemesi kararının BOZULMASINA,

3. Değerlendirme bölümünün (2) numaralı bendinde açıklanan sebeplerle bozma davacı vekilinin temyiz itirazlarının incelenmesine şimdilik yer olmadığına,

Peşin alınan temyiz harçlarının istekleri halinde davacı ve davalılara iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

09.04.2026 tarihinde Üye ...'in karşı oyu ve oy çokluğuyla karar verildi.

KARŞI OY

Temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyuşmazlığa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere, davacının kişilik haklarına saldırı olduğu kabul edilerek manevi tazminata hükmedilmesinin; olay tarihi, tarafların konumu, zararın ağırlığı dikkate alındığında hükmedilen manevi tazminat miktarının yerinde olduğunun anlaşılmasına göre, usul ve kanuna uygun olup temyiz dilekçelerinde ileri sürülen nedenler kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmediğinden sayın çoğunluğun bozma yönündeki görüşüne katılmıyorum.